

CITACŇNÍ KURZ

pro studenty a učitele středních škol

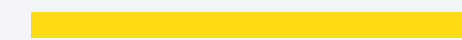
3

PRAVIDLA PSANÍ

odborného textu

ODBORNÝ TEXT

a základní pravidla jeho tvorby

Tvorba odborného textu má svá pravidla. Musíte si ji dobře naplánovat, najít zdroje, správně citovat a přinést něco přínosného a originálního svým čtenářům. V tomto modulu si ukážeme, jak odbornou práci vytvořit a na co si dát při jejím psaní pozor.

Co je stěžejní při tvorbě odborné práce?

Zvolit si vhodné
téma práce

Dobře **naplánovat**
tvorbu práce

Využívat kvalitní
informační zdroje

Správně **citovat**

1

NAPLÁNOVÁNÍ PRÁCE

Správné rozvržení práce vám pomůže dokončit text včas a bez zbytečného stresu.

Základem je načíst co nejvíce literatury k danému tématu a snažit se jej pochopit. Tato část trvá nejdéle a neměli byste ji podcenit. Hodně času zabere také samotné napsání práce. Důležité je nechat si dostatečný prostor na finalizaci práce. Ta spočívá v jazykových a stylistických úpravách, formátování odstavců a kapitol, v tvorbě citací a případně dokončení poznámkového aparátu a rejstříků.

Víte, že:

Dokončovací práce mohou tvořit až čtvrtinu realizace práce.

2

VOLBA TÉMATU

Na počátku tvorby odborného textu je volba tématu, které vždy konzultujte se svým učitelem.

Výsledkem by měly být jasně stanovené cíle práce a oblast, které se budete věnovat. Téma i cíle práce můžete později ještě upřesňovat a upravovat na základě prostudované literatury.

Příklad jasně vymezeného tématu:

Chci popsat historie hradu Bouzov a zaměřím se na období osmnáctého a devatenáctého století.

3

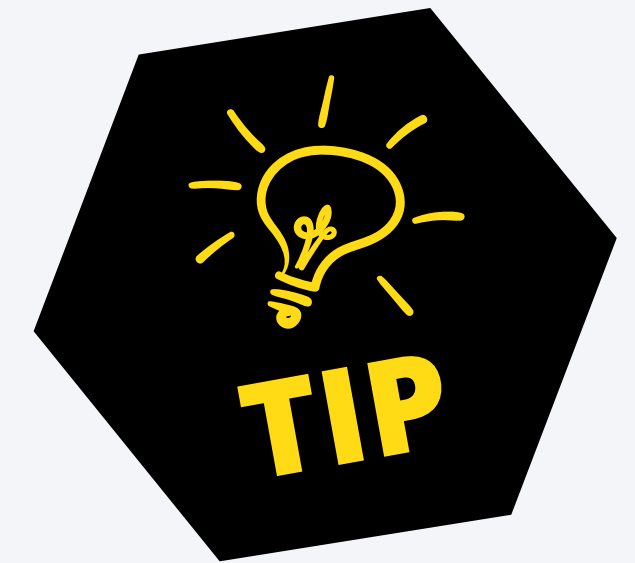
VYHLEDÁNÍ LITERATURY

Jakmile máte nadefinované téma, provedte rešerši, tedy vyhledejte, co k tématu již existuje.

V první řadě se zorientujte v tématu V této fázi může být užitečný internet, zejména elektronické encyklopedie (např. Wikipedie) a slovníky, případně webové stránky, které se danému tématu věnují. Tyto zdroje ale slouží k porozumění tématu a neměli byste na nich svou práci postavit. Vždy je dobré využívat původní a prověřené zdroje, které vám poskytne třeba vaše knihovna. Využijte tedy její katalog a zjistěte, co v jejím fondu naleznete ke svému tématu. Knihovny nabízejí také množství online zdrojů a databází. Práce má vždy vycházet z více zdrojů, protože jeden zdroj vám nemusí poskytnout dostatečný přehled o tématu. Pokud při tvorbě odborného textu vycházíte pouze z jednoho zdroje, nepřinese světu nic nového a pravděpodobně se dopustíte plagiátorství.

KNIHOVNY.CZ

knihovny na jednom místě

Využít lze také portál Knihovny.cz, který prohledává katalogy více knihoven a oproti běžným katalogům prohledává i obsahy knih a plné texty, proto výsledky mohou být přesnější a lépe budou odpovídat vašemu tématu. Portál hledá nejen knihy, ale také články, patenty, normy, legislativu, bibliografie a také zahraniční elektronické informační zdroje. U jednotlivých nalezených záznamů pak najdete knihovny, kde si můžete daný dokument objednat.

*výsledky vyhledávání
na portálu Knihovny.cz*

KNIHOVNY.CZ
Provozuje Moravská zemská knihovna v/1

Inspirace Kontakt Schránka Přihlášení Jazyk

Národní zdroje Zahraniční zdroje Adresář knihoven

inspiration:"vanoce_2021" Ve všech polích Hledat Pokročilé

Uprávnit hledání

Instituce

- Katalogy knihoven
- Ostatní zdroje

Typ dokum...

- Knihy

Online dostupnost

- autorsky chráněné

Zobrazují výsledky 1 - 20 z 99 pro vyhledávání "inspiration:"vanoce_2021"

Výsledků na stránku 20 Řadit dle relevance

Vybrat vše | Vybrané: E-mail Export Tisk Přidat do oblíbených Vložit do schránky

1 **Slovenské povstání bez mýtů a legend** Nalezeno v 6 institucích

Vladimír Žikeš, 1906-1980
2021

Knihy

Vložit do schránky
 Přidat do oblíbených

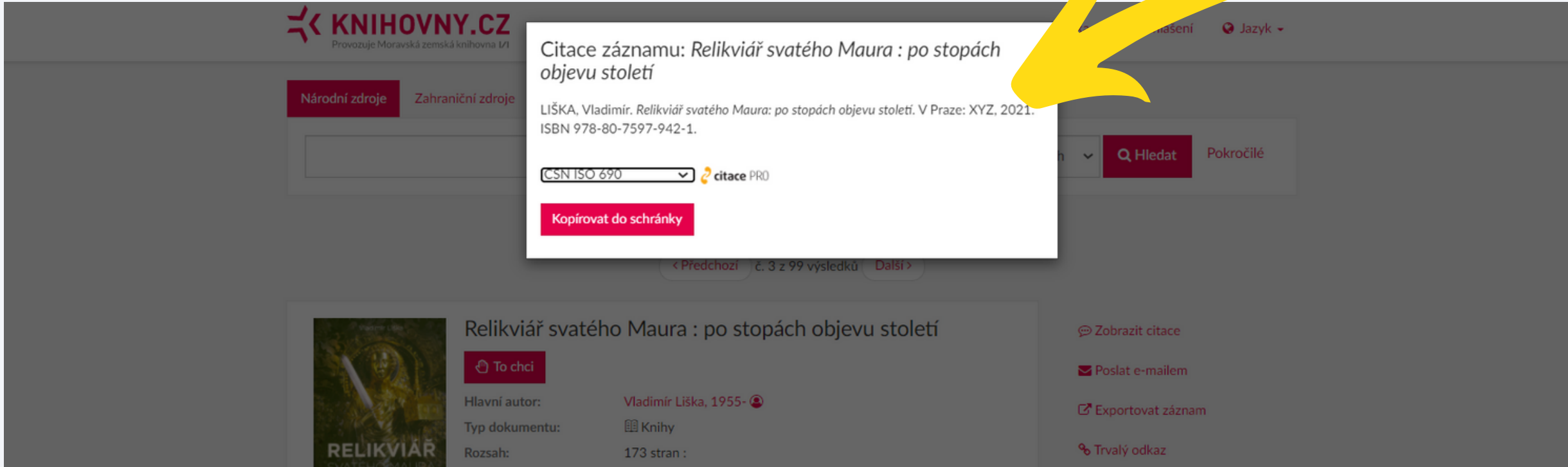
Vědecká knihovna v Olomouci
Moravská zemská knihovna v Brně
Zobrazit další instituce

KNIHOVNY.CZ

největší databáze citací v ČR

Nalezené zdroje je vhodné si hned stáhnout do některého citačního manažeru, kde si lze zdroje třídit do složek třeba podle témat nebo kapitol. V tom vám opět může pomoci portál Knihovny.cz, který umožňuje u dokumentů zobrazit citaci a stáhnout si ji do citačního manažeru Citace PRO prostřednictvím stejnojmenného tlačítka na jedno kliknutí.

citace je možné zobrazit u každého dokumentu

The screenshot displays the Knihovny.cz website interface. At the top, the logo 'KNIHOVNY.CZ' is visible, along with navigation links for 'Národní zdroje' and 'Zahraniční zdroje'. A search bar with a 'Hledat' button and a 'Pokročilé' link is present. The main content area shows a citation record for the book 'Relikviář svatého Maura : po stopách objevu století' by Vladimír Liška, published in 2021. The record includes the author's name, title, and ISBN. A yellow arrow points to a button labeled 'Citace záznamu: Relikviář svatého Maura : po stopách objevu století', which is part of the 'citace PRO' interface. Below the citation record, there are options to 'Zobrazit citace', 'Poslat e-mailem', 'Exportovat záznam', and 'Trvalý odkaz'. The book cover image is also visible on the left side of the record.

4

OSNOVA A ROZSAH

Před psaním práce si vytvořte osnovu. Navrhněte kapitoly a podkapitoly a ke každé napište co v dané kapitole bude formou krátkého textu nebo si k nim udělejte poznámky.

U každé kapitoly je vhodné si stanovit její rozsah. Neznamená to, že jej pak nesmíte změnit, ale pokud se ho držíte, nemělo by se vám stát, že práce bude mít málo nebo naopak více znaků, než bylo stanoveno. Pokud u některé kapitoly nemáte dostatečný rozsah, zkuste si k danému tématu najít další literaturu a informacemi z ní text doplnit. V případě, že se vám to nepodaří, nic se neděje. Je daleko lepší kapitolu zkrátit a rozepsat se jinde, než ji nastavovat zbytečnými frázemi. Trápí-li vás opačný problém, že jsou vaše kapitoly delší, pište dál a při finálních úpravách se k textu vraťte a případně jej zkraťte.

Zapamatujte si:

Více stran neznamená kvalitu. Pište práci tak, aby byla jasná, přehledná, výstižná a zbytečně ji nenatahujte.

5

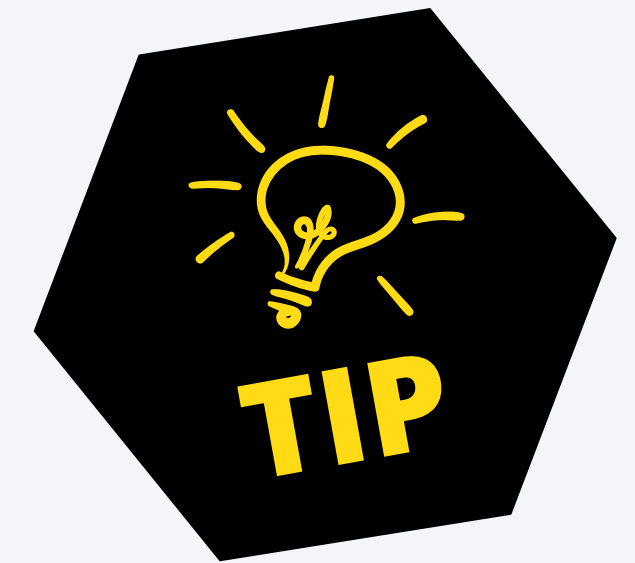
PSANÍ PRÁCE

Ve chvíli, kdy jste shromáždili a prostudovali dostupnou literaturu, začněte psát.

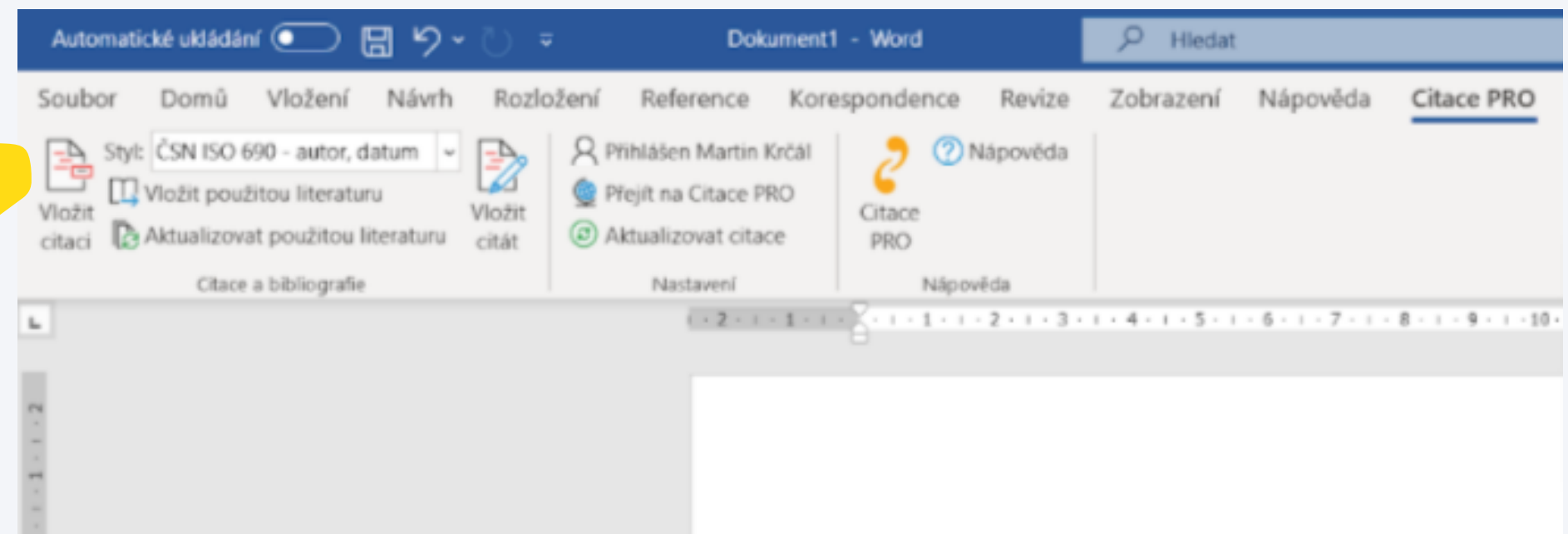
Při použití cizích myšlenek ihned vkládejte do textu citace, tedy zapište si z jakého dokumentu citát nebo parafráze pochází a doplňte číslo strany. Pokud tu nebudete dělat hned, po napsání práce se vám to bude dělat těžko a můžete zapomenout některé věci citovat. Může se také stát, že některé webové stránky přestanou existovat, což znamená, že nebudete moci dohledat všechny údaje potřebné ke správnému citování.

CITUJTE

hned, když píšete práci ve Wordu

Používáte-li Citace Pro Plus, usnadní vám tento proces zejména doplněk do Wordu. Při psaní práce můžete přes doplněk přímo vkládat citace, doplňovat strany a systém je formátuje do požadované podoby, takže nemusíte řešit, jak má citace vypadat. Na závěr jen vygenerujete seznam použité literatury. Doplněk tak vše udělá za vás.

po instalaci doplňku můžete psát a přitom vkládat citace přímo ve Wordu

6

KONZULTACE S UČITELEM

Práci průběžně konzultujte se svým učitelem nebo vedoucím práce.

Nebojte se ptát na cokoliv, co se tématu a práce týká. Pomoci by vám měli nejen s obsahovou stránkou textu ale i s literaturou, citacemi a mohou vám dát doporučení k formální úpravě textu. Můžete si také najít odborníky na danou problematiku, což zejména v době elektronické komunikace nemusí být těžké. Vyhledat je lze třeba přes blogy nebo se podívejte, kdo na dané téma publikoval a zkuste ho oslovit.

7

FINÁLNÍ ÚPRAVY

Po napsání práce řešíte grafickou úpravu a finální podobu včetně citací.

Po napsání práce řešíte grafickou úpravu a finální podobu včetně citací. Nezapomeňte, že citace by měly být vždy v jednom citačním stylu, který vám předepisuje zadavatel, tedy obvykle vaše škola. Více se o citačních stylech dozvíte v jiné části tohoto textu.

Dejte práci někomu přečíst, kdo vám pomůže s gramatikou a stylistikou. Určitě by ji měl před odevzdáním vidět i váš vedoucí práce nebo konzultant.

Úkol 1

Zadání úkolu:

Určete si téma vaší práce a na základě toho provedte první rešerši.

TIP: Využijte přitom katalog Vaší knihovny a portál Knihovny.cz.

Úkol 2

Zadání úkolu:

Srovnejte, jaké výsledky vám vrátil katalog a jaké portál Knihovny.cz? Liší se?

Lišily se výsledky ve vašem katalogu a na portálu Knihovny.cz?

KOMENTÁŘ

Portál Knihovny.cz by vám měl nabídnout více výsledků, protože jde o agregátor, který stahuje záznamy z různých zdrojů, jako jsou knihovní katalogy, digitální knihovny, databáze, bibliografie a další online zdroje. Navíc dokáže vyhledávat v textu dokumentů a také v obsahu knih, což je důvod, proč portál obvykle vrací více výsledků, které lépe odpovídají hledaným klíčovým slovům.

Pamatujte si

**POUŽÍVEJTE JEN
KVALITNÍ ZDROJE**

**PRAVIDELNĚ PRÁCI
KONZULTUJTE**

**DOBŘE SI PRÁCI
NAPLÁNUJTE**
